

TÜRK TİCARET KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması; 8/6/1995 tarihli ve 4113 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 24/6/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 26- Ticaret ve sanayi odası veya ticaret odası bulunan yerlerde bir ticaret sicili memurluğu kurulur. Oda olmayan veya yeterli teşkilatı bulunmayan odaların olduğu yerlerde ticaret sicil işleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca tesbit edilecek o il dahilindeki yeterli teşkilata sahip odalardan birinin ticaret sicili memurluğu tarafından yürütülür.

492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri uyarınca alınan ticaret sicili harçlarının, bütçeye gelir kaydedilen kısmının yarısı ilgili odaya gelir kaydedilir.

Ticaret sicili memurluğunun kurulmasında aranacak şartlar ile odalar arasında sicil işlemleri konusunda gerekli işbirliğinin sağlanmasına ilişkin esaslar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

Madde 2- 6762 sayılı Kanunun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II.Yönetim

Madde 27- Ticaret sicilinin yönetimi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alınarak ilgili oda meclisi tarafından atanan bir sicil memuruna aittir. Sicil memurluğunun iş hacmine göre, aynı usulle yeteri kadar yardımcı görevlendirilir.

Ticaret sicili memuru ve yardımcıları ile diğer personeli, görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Devlet memuru gibi cezalandırılır ve bunlara karşı işlenmiş suçlar Devlet memurlarına karşı işlenmiş sayılır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, ticaret sicili memurluklarının faaliyetlerini her zaman denetlemeye ve gerekli tedbirleri almaya yetkilidir. Ticaret sicili memurlukları, adıgeçen Bakanlıkça alınan tedbir ve talimatlara uymakla yükümlüdür."

Madde 3- 6762 sayılı Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 28- Ticaret sicili memurluğunun teşkilatı, sicil defterlerinin nasıl tutulacağı, tescil mecburiyetinin nasıl yerine getirileceği, sicil memurlarının kararlarına karşı itiraz yolları, sicil memur ve yardımcıları ile diğer personelde aranacak şartlar, disiplin işleri ve bu hususla ilgili diğer esas ve usuller bir tüzükle düzenlenir."

Madde 4- 6762 sayılı Kanununun 272 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 272- Özel kanunlarda aksine hüküm olmadıkça esas sermaye miktarı beşmilyar Türk lirasından aşağı olamaz. Bu miktar, Bakanlar Kurulunca on katına kadar artırılabilir."

Madde 5- 6762 sayılı Kanununun 274 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 274- Anonim şirketlerinin muameleleri, bir tüzük ile tayin olunacak şekilde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ticaret müfettişleri tarafından denetlenir. Denetim, bilançonun açıklık ve doğruluk esasları çerçevesinde yapılacak incelemeyi de kapsar. Diğer bakanlık ve kuruluşlarca anonim şirketleri ilgilendiren konularda düzenleme yapılması halinde, Bakanlığın uygun görüşü alınır. Bakanlık, bu Kanunun ticaret şirketlerine ilişkin hükümlerinin tatbikatıyla ilgili olarak tebliğler çıkarmaya yetkilidir. Ticaret sicili memurlukları tebliğ hükümlerine uymakla yükümlüdür."

Kanuna, esas sözleşme hükümlerine veya kamu düzenine aykırı işlemler ve faaliyetlerde bulunduğu anlaşılan şirketler aleyhine özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca fesih davası açılabilir.

Bu Kanununun 297 ve 378 inci maddeleri uyarınca anonim şirketlerin genel kurul toplantılarına katılacak komiserlerin nitelikleri, genel kurul ile ilgili görev ve yetkileri Bakanlıkça bir yönetmelikle tesbit edilir. Bakanlık komiserlerinin yol giderleri ve zaruri masrafları Bütçe Kanununun (H) cetvelinin (B) bendi ile tesbit edilen Devlet memurlarına ödenen en yüksek yurt içi günlük harcırah tutarının üç katını geçmemek üzere şirket tarafından karşılanır. Şirket tarafından ödenecek ücret ve yolluk miktarları ve bunların ödenme şekli yönetmelikle gösterilir."

Madde 6- 6762 sayılı Kanununun 285 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Esas sermayeye tekabül eden payların muvazaadan arı olarak tamamen tahhüt edilmiş olması şarttır."

Madde 7- 6762 sayılı Kanunun 300 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kuruluş umumi heyetinin yapılmasından sonra 15 gün içinde şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan olunur."

"4.Esas sermayesinin miktarı, ödeme suret ve şartları ve hisse senetlerinin itibari kıymeti;"

Madde 8- 6762 sayılı Kanunun 396 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Esas sermaye hiç bir suretle bu Kanunun 272 ncı maddesi ile belirlenen asgari sermaye miktarından aşağı indirilemez."

Madde 9- 6762 sayılı Kanunun 507 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 507- Limited şirketin esas sermayesinin en az beşyüz milyon Türk lirası olması şarttır.

Ortakların koyacakları sermaye birbirinden farklı olabilir. Ancak, ortakların koyacakları sermayenin en az yirmibeşmilyon Türk lirası veya bunun katları olması lazımdır.

Devir için bölme ve mirasın taksimi hali hariç olmak üzere ortağın sermayesi bölünmez bir bütündür.

Bu maddede yazılı miktarlar, Bakanlar Kurulunca on katına kadar artırılabilir."

Madde 10- 6762 sayılı Kanunun 513 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 513- Mukavelede daha yüksek bir nisap öngörülmemiş ise mukavele, sermayenin üçte ikisini temsil eden ortakların kararıyla değiştirilebilir.

Ortakların mesuliyetini genişletme hakkındaki kararların, her halde ittifakla verilmesi gerekir."

Madde 11- 6762 sayılı Kanunun 517 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 517- Her ortağın koymuş olduğu sermaye miktarı ile şirket sermayesi, bu Kanunun 507 ncı maddesi ile belirlenen miktarlardan aşağı indirilemez.

Anonim şirketlere ait hükümler esas sermayenin azaltılması hakkında tatbik olunur. Şu kadar ki, zarar neticesinde bilançoda husule gelen bir açığın amortisman yoluyla kapatılması maksadı güdülse bile alacaklılar davet ve bildirilen alacaklar tediye ve temin olunur."

Madde 12- 6762 sayılı Kanunun 537 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şirket mukavelesinde aksine hüküm olmadıkça her ortağın rey hakkı koyduğu sermaye miktarına göre hesaplanır. Her yirmibeşmilyon Türk lirası bir rey hakkı verir."

Madde 13- 6762 sayılı Kanunun 288, 299 ve 424 üncü maddeleri ile 6763 sayılı Türk Ticaret Kanununun Mer'iyet ve Tatbik Şekli Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 14- 6762 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Ek Madde 1- 6762 sayılı Kanunun 35 ve 36 ncı maddelerinde geçen "sicilin bağlı olduğu mahkeme" ibareleri "sicilin bulunduğu yerde ticari davalara bakmakla görevli Asliye Hukuk Mahkemesi" olarak değiştirilmiştir."

Geçici Madde 1- Ticaret sicili memurluklarının devir işlemleri, Adalet Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından düzenlenen bir protokole göre yürütülür ve bir yıl içinde tamamlanır.

Ticaret sicilinde Adalet Bakanlığının memuru olarak çalışan personel, istekleri halinde adı geçen Bakanlıkta durumlarına uygun bir kadroya atanırlar.

Geçici Madde 2- Esas sermayesi beşmilyar Türk lirasından aşağı olan anonim şirketler ile beşyüzmilyon Türk lirasından aşağı olan limited şirketler, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde sermayelerini bu miktarlara çıkararak tescil ettirmedikleri takdirde münfesihi olurlar.

Anonim şirketlerin sermayelerini beşmilyar Türk lirasına kadar artırmaları sırasında 6762 sayılı Kanunun 391 inci maddesi uygulanmaz.

Limited şirketlerin sermayelerini beşyüzmilyon Türk lirasına kadar çıkarmalarına ilişkin mukavele değişikliği için, sermayenin yarısından fazlasını temsil eden ortakların karar vermesi yeterlidir.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde sermaye artırımını yapacak olan anonim ve limited şirketler; 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen sermaye artırımını yapmaları halinde artırımları karşılığında ödenecek olan binde iki oranındaki ödemeden, bu artırıma mahsus olmak üzere muafırlar.

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/ 559

Madde 15- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 16- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SÜLEYMAN DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

PROF. DR. T. ÇİLLER
BAŞBAKAN

H. ÇETİN Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	N. CEVHERİ Devlet Bakanı	Y. AKTUNA Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
O. KUMBARACIBAŞI Devlet Bakanı	B. S. DAÇE Devlet Bakanı	A. BAYKAL Devlet Bakanı	A. E. KIRATLIOĞLU Devlet Bakanı
N. KURT Devlet Bakanı	A. HACALOĞLU Devlet Bakanı	A. A. DOĞAN Devlet Bakanı	A. ATAÇ Devlet Bakanı
O. KUMBARACIBAŞI Devlet Bakanı V.	A. GÖKDEMİR Devlet Bakanı	Ş. ERDEM Devlet Bakanı	M. MOĞULTAY Adalet Bakanı
M. GÖLHAN Millî Savunma Bakanı	N. MENTEŞE İçişleri Bakanı	E. İNÖNÜ Dışişleri Bakanı	İ. ATTILA Maliye Bakanı
N. AYAZ Millî Eğitim Bakanı	E. ŞAHİN Bay. ve İskan Bakanı	D. BARAN Sağlık Bakanı	A.Ş. EREK Ulaştırma Bakanı
R. ŞAHİN Tarım ve Köylüleri Bakanı	Z. HALİS Çal. ve Sos. Gdv. Bakanı	H. AKYOL Sanayi ve Ticaret Bakanı	V. ATASOY Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
İ. GÖRPINAR Kültür Bakanı V.	İ. GÖRPINAR Turizm Bakanı	H. EKİNCİ Orman Bakanı	R. AKÇALI Çevre Bakanı